Vážime si vaše súkromie

Súbory cookies sú potrebné pre správne fungovanie webu, ako aj pre účely analýzy prevádzky a návštevnosti. Cookies nám neposkytujú prístup k Vášmu počítaču alebo akýmkoľvek informáciám o Vás. Webovým stránkam umožňujú zapamätať si informácie o Vašej návšteve, napríklad na ukladanie predvolieb bezpečného vyhľadávania, na zjednodušenie registrácie do nových služieb a na ochranu osobných údajov. Výberom „Prijať všetko“ udeľujete súhlas so spracovaním cookies pre uvedené účely. Kliknutím na „Odmietnuť všetko“ môžete používanie voliteľných cookies blokovať. Podrobnosti o používaní súborov cookies.

Akceptovať Odmietnuť všetko

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Zmeny v roku 2008

Najvýznamnejším legislatívnym opatrením prijatým v sledovanom období je zákon č. 449/2008 Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vláda prostredníctvom uvedeného zákona napomáha k pozitívnejšiemu vývoju súm poberaných dôchodkových dávok, rieši problémy, ktoré boli dedičstvom predchádzajúcej vlády (reaguje na nález Ústavného súdu SR a upravuje podmienky nároku na invalidný dôchodok), realizuje poznatky vyplývajúce z aplikačnej praxe a pre oblasť starobného dôchodkového sporenia ustanovuje podmienky pre efektívnejšie fungovanie systému.

Predĺženie obdobia platenia poistného za vybraný okruh poistencov štátu

Súčasná právna úprava platenia poistného na dôchodkové poistenie štátom je nevýhodnejšia pre osoby, ktoré sú zamestnancami alebo povinne poistenými samostatne zárobkovo činnými osobami a čerpajú materské z nemocenského poistenia oproti osobám, ktoré nie sú zárobkovo činné. Z dôvodu, aby ekonomicky aktívni poistenci neboli v nevýhodnejšom postavení ako fyzické osoby, bude **štát platiť poistné na dôchodkové poistenie za zamestnankyne a samostatne zárobkovo činné osoby nielen v období od nástupu na rodičovskú dovolenku, ale už aj v období poberania materského** . Navrhnutá zmena bude mať pozitívny vplyv na budúce dôchodkové nároky mamičiek.

Predmetné opatrenie je kryté z rozpočtu kapitoly MPSVR SR a dotkne sa približne 47 500 poberateliek materského. Mesačná výška poistného na jedného poistenca sa v porovnaní so súčasnosťou nemení (60 % z priemernej mesačnej mzdy v NH, ktorá dva roky, resp. rok predchádza aktuálnemu kalendárnemu roku).

Rozšírenie okruhu poistencov štátu o asistentov

Od 1. januára 2009 bude **štát platiť poistné na dôchodkové poistenie za asistentov, ktorí podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie majú vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím najmenej 140 hodín mesačne** . Navrhnutá zmena bude mať pozitívny vplyv na budúce dôchodkové nároky asistentov.

Predmetné opatrenie je kryté z rozpočtu kapitoly MPSVR SR a dotkne sa približne 1 700 asistentov. Vymeriavacím základom je minimálna mzda.

Zmena termínu zvyšovania dôchodkových dávok

Od roku 2009 sa **dôchodkové a úrazové dávky budú zvyšovať od 1. januára namiesto od 1. júla** . Uvedená zmena znamená rýchlejšiu reakciu ich zvyšovania na rast spotrebiteľských cien, prispeje k zvýšeniu celoročných príjmov dôchodcov a tým sa zvýši celoročná miera náhrady všetkých poberaných dôchodkov k celoročnej priemernej mzde v danom roku. Vychádzajúc z priemernej mesačnej výšky starobného dôchodku vplyvom posunu termínu valorizácie od 1. januára 2009, vzrastu príjmy dôchodcov kumulatívne za polrok zhruba o 4 000 Sk. K 1. januáru 2009 sú dôchodkové a úrazové dávky valorizované o 6,95 %.

Predmetné opatrenie je kryté z rozpočtu Sociálnej poisťovne a čiastočne aj z rozpočtu kapitoly MPSVR SR, a to za oblasť nesystémových dávok (napríklad. tzv. invalidi z mladosti, sociálny dôchodok, atď.).

Zvýšenie úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty

S účinnosťou od 1. januára 2004 sa náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, vyplývajúce z pracovného úrazu alebo z choroby z povolania podľa Zákonníka práce, zlúčili do novej dávky – úrazovej renty.

Na základe prechodného ustanovenia zákona o sociálnom poistení (§260 ods. 1), sa dávky úrazového poistenia priznané podľa právnych predpisov účinných pred 1. januárom 2004 vyplácajú naďalej za podmienok ustanovených predpismi účinnými pred týmto dňom. Paradoxne došlo k situáciám, že vzhľadom na odchylnú právnu úpravu nároku na náhradu za stratu na zárobku v období od 1. januára 1989 do 31. marca 2001 vznikol okruh poškodených, ktorým nárok na úrazovú rentu zanikol dovŕšením 65 rokov veku.

S účinnosťou od 1. augusta 2006 sa zaviedol transfer poistného na starobné poistenie za poberateľov úrazovej renty do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku a preto sa od uvedeného dátumu poberateľom prekvalifikovaných úrazových rent táto znížila na polovicu a tým, ktorým zanikol nárok na úrazovú rentu do konca júla 2006, sa tento obnovil, avšak iba v polovičnej výške posledne vyplácanej sumy.

Vzhľadom na to, že odškodnenie za pracovný úraz a chorobu z povolania, s výnimkou rokov 1989 až 2001 patrilo doživotne, s účinnosťou od 1. januára 2009 sa úrazová renta bude vyplácať vo výške dvojnásobku sumy, vyplácanej k 31. decembru 2008, t.j. v plnej výške.

Obdobne to platí aj pri pozostalostných úrazových rentách.

Predmetné opatrenie je kryté z rozpočtu Sociálnej poisťovne a počet dotknutých osôb je približne 296.

Nové určenie sumy starobných dôchodkov priznaných pred 1. októbrom 1988

V nadväznosti na právnu úpravu, účinnú od 1. augusta 2006, podľa ktorej boli prepočítané starobné dôchodky priznané pred 1. januárom 2004, z dôvodu, že nezohľadňovali dosahované zárobky v plnej výške, sa budú obdobným spôsobom riešiť aj dôchodky priznané pred 1. októbrom 1988, ktorých suma bola vypočítaná z priemerného mesačného zárobku 3 000 Sk.

Predmetné opatrenie je kryté z rozpočtu Sociálnej poisťovne, dotkne sa približne 4 500 dôchodcov a **zvýšenie na jeden dôchodok bude 26,60 Eur** (800 Sk).

Zmena definície priemerného osobného mzdového bodu

Od budúceho roka sa pristúpi k presnejšiemu spôsobu výpočtu priemerného osobného mzdového bodu, ktorý spočíva v tom, že **z rozhodujúceho obdobia na zistenie**

priemerného osobného mzdového bodu sa vylúčia nevýhodné obdobia (obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod a obdobia poberania invalidného dôchodku, ak tieto obdobia trvali celý kalendárny rok).

Predmetné opatrenie je kryté z rozpočtu Sociálnej poisťovne.

Nález Ústavného súdu SR, ktorým sa upravuje osobitný spôsob valorizácie dôchodkových a úrazových dávok v rokoch 2005 a 2006

Nálezom Ústavného súdu SR z 30. apríla 2008 sa upravuje osobitný spôsob valorizácie dôchodkových a úrazových dávok v rokoch 2005 a 2006. V súlade so schváleným návrhom predmetnej novely zákona Sociálna poisťovňa rozhodne o nových sumách dôchodkových a úrazových dávok s doplatkom od uverejnenia nálezu Ústavného súdu SR v Zbierke zákonov SR (13. jún 2008).

Predmetné opatrenie je kryté z rozpočtu Sociálnej poisťovne a dotkne sa približne 25 860 poberateľov dôchodkových dávok. **Priemerné zvýšenie na jeden dôchodok predstavuje sumu 23,30 Eur.**

Dodatočné zaplatenie poistného na dôchodkové poistenie

Uvedenou právnou úpravou sa sleduje zámer, aby dodatočne zaplatené poistné bolo považované na účely pozostalostných dávok za poistné zaplatené ku dňu smrti zomrelého.

Predmetné opatrenie znamená zhoršenie bilancie Sociálnej poisťovne a dotkne sa približne 1 325 osôb v roku 2009.

Nové podmienky nároku na invalidný dôchodok

V súčasnom období sa stále viac vyskytujú prípady, kedy občan ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienku potrebného obdobia poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, t. j. že v posledných desiatich rokoch pred vznikom invalidity nebol aspoň 5 rokov dôchodkovo poistený (poistenci nad 28 rokov). Uvedené je spôsobené zhoršením možnosti uplatnenia, resp. zotrvania na trhu práce z dôvodu zdravotného stavu, ktorý nakoniec vedie k invalidite. V nadväznosti na uvedené budú od roku 2010 platiť **nové, resp. miernejšie podmienky nároku na invalidný dôchodok, ktoré sa budú určovať v závislosti od veku poistenca a obdobia dôchodkového poistenia za celé obdobie aktívnej činnosti poistenca, nielen z posledných desiatich rokov, ako je to v súčasnosti.**

Predmetné opatrenie bude kryté z rozpočtu Sociálnej poisťovne a bude znamenať priznanie približne 13 000 invalidných dôchodkov vrátane „starých“ prípadov, ktoré do účinnosti zákona nespĺňali podmienky nároku na invalidný dôchodok.